

Erdélyi
Református
Egyházkerület

Kárpát-medencei **IMANAP**

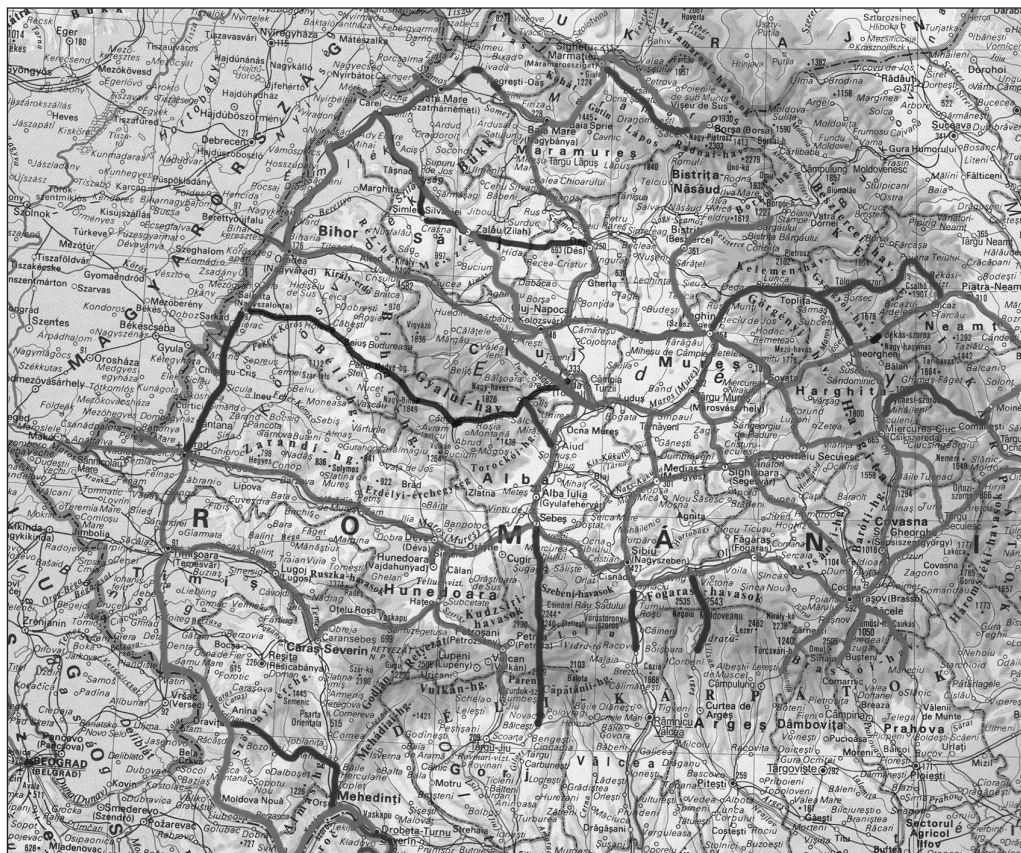
2018. december 2., Erdély

**Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket,
megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak
és a Szent Léleknek nevében.**

Mt 28,19

Az imanap anyagát összeállította:

Az Erdélyi Református Egyház Nőszövetségének vezetősége

Ezúton mondunk köszönetet a cikkek szerzőinek, a szerkesztőknek:

Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke

Borsos Melinda, az Erdélyi Református Egyházkerület Nőszövetségének elnöke

Gáll Sándor, egyházkerületi kancellár, a Tanügyi osztály előadótanácsosa, a Pedagógia Intézet igazgatója, Kolozsvár

Kovács István, a Diakóniai-Missziói Ügyosztály előadótanácsosa

Vetési László, a Szórvány-Missziói Ügyosztály előadótanácsosa

Lengyelné Dr. Püsök Sarolta, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Karának szenátora, egyetemi adjunktusa

Dr. Bekő István-Márton, lelkész, Székelyudvarhely III, az Erdélyi Református Egyházkerület katekétika előadója

Tussay Szilárd, az egyházkerület ifjúsági referense

Incze Hajnalka, a KOEN Alapítvány elnöke

Dr. Buzogány Emese, kórházi lelkész, Kolozsvár

Beke Boróka, Karatna lelkésze

Tóth Anna, Kálnok lelkésze

Lukács Margit, kórházi lelkész, Bánffyhunяд

Tatár Anna, Szolokma lelkésze, az Erdélyi Református Egyházkerület Nőszövetségének titkára

Orbán Edit, kórházi lelkész, Sepsiszentgyörgy

Bukovinszky-Csáki Tünde, Marosvásárhely I. Vártemplom lelkésze

Kürti Éva, Marosnagylak lelkésze

A borítón az Erdélyi Református Egyházkerület és az Erdélyi Református Egyházkerület Nőszövetségének címere látható

Kiadványszerkesztés: **Molnár Helén**, Sajószentandrás lelkésze, az Erdélyi Református Egyházkerület Nőszövetségének alelnöke

Készült: 600 példányban.

*„Elmenvén tegyetek tanítványokká minden népeket,
megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében”.*
Mt 28,19

Püspöki köszöntés

Amikor a keresztség szereztetési igéjét olvassuk vagy halljuk, óhatatlanul arra az ünnepi aktusra gondolunk, amikor újszülötteket keresztelünk meg a gyülekezetben. Az Atya, Fiú és Szentlélek, egy, örök, igaz Isten közösségébe való felvétel szent jegyével való elpecsételés a már ebben a mulandó életben megtörténő örök élet ígéretének az elfogadása. A megkeresztelt kisgyermek szülei, keresztszülei, nagyszülei, az egész bizonyágtevő gyülekezet újból és újból vallást tesznek hitükről és fogadalommal erősítik meg, hogy az újszülöttet a keresztyén hitben nevelik és az evangélium szerinti tanításban részesítik, így készítvén fel arra, hogy felnőttként ő maga tegyen vallást hitéről, az őt befogadó gyülekezet előtt. Bár minden megkeresztelt személy egy külön egyéniség, mégis egy olyan folyamatnak a láncszeme, amely a keresztyén egyház megszületése óta szakadatlanul megtörténik.

Minek köszönhető ennek a szakadatlan folyamatnak a léte? Elsősorban az evangélium hirdetésének; másodsorban annak a fegyelemnek, amellyel a keresztyén anyaszentegyház, a Jézus Krisztus fősege alá való tartozását tisztán, szeplőtelenül, alázatos engedelmességgel nap mint nap megéli. Ezt tanítja a Heidelbergi Káténk 83. kérdés-felelete is, amikor a feltett kérdésre, hogy: „Mi a kulcsok hatalma?”, így válaszol: „A szent evangélium prédikálása és a keresztyén egyházi fegyelem, amely kettővel a mennyország a hívőknek megnyitattik, a hitetlenek előtt pedig bezáratik.” Két kulcsról van tehát szó. Egy kulcs nem elegendő a mennyországba való bejutáshoz, de a hitetlenek előtti bezáráshoz sem. Nem lehet csak az evangélium hirdetésével biztosítani az üdvösséget, és nem lehet evangélium nélküli fegyelmezéssel sem elnyerni azt. Evangélium és egyházi fegyelem csak együtt hat. Össze vannak kötve, egy a feladatuk: együtt megnyitni vagy bezárni.

Ezekkel a gondolatokkal köszöntöm az idei Kárpát-medencei imanap szervezőit és résztvevőit. Hűséges szolgálatukkal mind ez idáig bizonyosságát adták az evangélium hirdetése iránti elkötelezettségüknek, és szolgálati hűségükkel a keresztyén egyházi fegyelem gyakorlásának példamutatóivá lettek. Fegyelmezetten imádkozni és evangélium szerint munkálkodni, a szeretet parancsát Jézus követőiként betartani és anyaként tanítani a legszebb küldetés. Ahol ez a küldetés él, ott közel a mennyek országa. Legyen a Kárpát-medence ez a hely.

Kolozsvár, 2018 szeptembere

Kató Béla
az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke

Kárpát-medencei imanapi köszöntő

„Az imádság a lélek lélegzetvétele” – valljuk Simon András grafikussal együtt. Ilyen közös lélegzetvételre hívjuk a Kárpát-medence református gyülekezeteit 2018. december 2-án. Hálásak vagyunk Istennek, hogy a tizenharmadik református imanap anyagát az Erdélyi Református Nőszövetség készíthette elő a Máté 28,19 igeverse alapján: „...*tegyetek tanítványokká minden népeket...*”. Földi küldetésének utolsó óráiban Jézus ezzel a feladattal bízta meg a tanítványi közösséget. Ez a küldetés ma is tart, soha nem ér véget. Isten kegyelméből, magyar reformátusként, keresztényként, ma mi is ezt a megbízatást kapjuk: tanítványnyá lenni és tanítvánnyá tenni. Az Atya akaratát megismerni, szerinte élni, cselekedni, a Fiút követni mindenben, ez legyen életünk fő célkitűzése. Ebben a folytonosságban pedig ott látunk, tudunk, ismerünk sok édesanyát, édesapát, nagyszülőt, keresztszülőt, nagynénit, lelkipásztort, vallásoktatót, aki imára kulcsolja kezét hozzátartozóiért, aki imádkozni tanítja gyermekeit, tanítványait.

Az imanap egy újabb alkalom hálával gondolni azokra, akik a tanítványság útján előttünk jártak. Jó megismerni az általuk bejárt utakat. A rohamosan változó világunkban, új utak keresésének kényszere alatt, jó nekünk újra meg újra visszatérni „az élő víznek forrásához”. Meríteni belőle küldetéstudatot, megerősítést, missziói lelkiületet, tiszta, elegyenítetlen hitet. Az előkészítő konferencia és imanap, a találkozásokon, beszélgetéseken túl, az „edényeink feltöltésének” alkalma is, egymás hite általi erősödés.

A 21. század kihívásai közepette erdélyi nőszövetségünk a belmissziót tartja legfontosabb feladatának. Imanapunkon hálát adunk a már létező erdélyi és Kárpát-medencei belmissziós szolgálatokért. Kérjük Istent, támogasson minket Szentlelkével, hogy a missziói küldetés folytatódjon, az Isten felé vezető úton mind ott lehessünk. Imádkozunk útmutatásért minden szolgálati területen. Igyekezetünket pedig kísérje mindenkor az Ő gazdag áldása!

Borsos Melinda
EREKN-elnök

A kulcsok hatalma¹

Krisztus a tanítványai kezébe helyezi a mennyek országának „kulcsát”, amiről először Pétert tájékoztatja (Mt 16,19), de csak a missziós parancs, az „elmenvén tegyetek tanítványokká minden népeket...” megbízatás (Mt 28,18–20) elhangzásának pillanatában érthetik meg, hogy micsoda hatalommal ruházta fel őket a Mester. A hatalmat lehet helyesen gyakorolni, vagy visszaélni vele. Kellő alázat hiányában, amelyet az adós szolga példázata jól szemléltet, nagy a kísértés arra, hogy a szolga más mércével mérjen a többieknek, és hatalmaskodjék másokon. A középkori egyházban a klérus tagjai gyakorta visszaéltek hatalmukkal, az isteni megbocsátás felé vezető út megnyitását személyes közbenjárásuktól tették függővé, ahelyett, hogy az útmutatás, az evangélium terjesztésének szolgálatát végezzék.

A reformáció a kulcsok hatalmának kérdését is tisztázta, a szolga személyéről ismét a kegyelmes Úrra, a századik bárányát is megkereső jó pásztorra irányította a figyelmet. *Mi a kulcsok hatalma?* A kérdést a Heidelbergi Káté a 83. pontban a következőképpen válaszolja meg: „A szent evangélium *prédikálása* és a keresztyén *egyházfegyelem*, amely kettővel a mennysország a hívőknek megnyílik, a hitetlenek előtt pedig bezárul.” A 84. kérdés-felelet az evangélium prédikálásának, a 85. az egyházfegyelem gyakorlásának a lényegét fejt ki tömören.

Református mivoltunk folytán sohasem lehetünk elbizakodottak, így a kulcsok hatalmának kérdésében is szükséges időnként a megújulás, azaz a feladat újraértelmezése és a pillanatnyi helyzet feltárása. Korunkban hatványozottan érvényes az a kierkegaard-i megállapítás, hogy a keresztyénség egy „érzékcshalódás” áldozata. Az Istentől elrugaszkodott emberre, így a szekularizált társadalomban élő magyar református emberre leselkedő veszélyek egyike a teljes közömbösség az üdvösség kérdése iránt, vagy az, amikor azt hiszi, hogy minden a legnagyobb rendben van, neki az üdvösség, az isteni kegyelem alanyi jogon „kijár”. Tetézi a bajt a szolgálattevőkre, az ún. „hivatalos szolgákra” nehezedő, egyre nagyobb nyomás, akik egyáltalán eljönnek a templomba, azok részéről is gyakran hangoztatott elvárás, hogy a szószékekről ne beszéljenek a bűnről. Másik oldalról káros túlkapás, ha az igehirdető azzal csorbítja az üzenetet, hogy a bűnt kihangosítja, de a bűnbocsánatot, az örömhírt elhallgatja. A mindenkori próféta fontos ismérve, hogy figyelmeztet a veszélyre, bátran néven nevezi a bűnt, és kilátásba helyezi a büntetést, az elhajlás következményeit, de ugyanakkor felmutatja a menekülés mikéntjét, közli, miszerint Isten megbocsát a hozzá visszatérő bűnösnek.

Az igazi szolgálat mindenkor felelősségvállalást, gondoskodást jelentett, így a kulcsok hatalmának gyakorlásában is ötvöződnie kell a prófétai szigorral kimondott figyelmeztetésnek és a szelíd gondoskodásnak, ahogyan a jó pásztor rákiált a szakadék felé tántorgóra, hogy megakadályozza a lezuhanást, de utána megy, segítőt jobbot nyújt az elesettnek. Szavak által valamivel könnyebb ezt a pasztorációs munkát elvégezni, de a tettek szintjén jóval több az akadály. Első számú torlasz az egyházfegyelem kifejezés beszűkült jelentésár-

1 A kolozsvári előkészítő találkozón elhangzó előadás vázlata.

talma, félresiklott gyakorlata. A latin *disciplina* kifejezés pusztán jogi fogalomként történő alkalmazása az egyházat holmi büntetőjogi intézménnyé silányítja. Kálvin nem véletlenül figyelmeztet főművében, hogy ha erre a jogi fogalomra gondolunk, és egyféle ítélőszéket képzelünk magunk elé, akkor egy percig se feledjük, hogy a bírói székben nem a másik ember, hanem maga Krisztus ül. Ilyenként az ember sohasem ítélkezhet, bírászkodhat az egyházfegyelem gyakorlásakor, hanem csak a nevelés, vezetés szolgálatát végezheti. A fegyelmezés mikéntje sem történhet önkényes emberi elgondolás alapján, hanem csakis a bibliai fokozatosság szigorú lépései szerint (Mt 18,15–17), azaz előbb a négy szemközti megintés, majd a néhány atyafi jelenlétében történő megfeddés, és ha ez sem hoz változást, csak akkor következhet a gyülekezeti közösség előtti szembesítés a tényekkel, amely a nyilvános bűnbánatot célozza. Mindebben azonban fenyegető veszély a képmutatás lehetősége, holott igazi mentalitásváltás a tét, hiszen mit sem ér a formai bűnbánat, ha az illető lelkülete mit sem változott. A közelmúltban pl. a kalotaszegi falvakban gyakorolták az ún. eklézsiakövetés intézményét, de jobbára csak a látványos szexuális jellegű vétek esetében alkalmazták, amikor is az ifjak házasságkötés előtt összeköltöztek. A liturgikus gyakorlat többnyire nevetséges volt, mert az ifjak képtelenek voltak őszinte megbánásra, és szomorú is volt egyben, mert mindenki tudta, hogy a parázsnaság számos más formája felett szemet hunynak cinkosul, pusztán azért, mert nincs szemmel látható bizonyíték.

Korunk óriási dilemmája, hogy tanfegyelem és életfegyelem kérdésében egyházunk tehetetlen. Az egyházi életben az egyházfegyelem terén mutatkozó tanácstalanság megerősíti azt, hogy egyre viszonylagosabb az egyháztagok viselkedésének megítélése. A múlt század első felében teológusaink már jelezték, hogy az egyházfegyelem lagymataggá válása a bűnök halmozását erősíti, pl. tanfegyelem kérdésében nehezményezték, hogy sokan minden további nélkül hajlandóak a reverzálisra, azaz lemondanak arról, hogy vegyes házasság esetén legalább a nemükön levő gyereket reformátusnak neveljék, míg mára a reformátusnak születettek, a megkonfirmáltak közül is sokan saját maguk sem ragaszkodnak református identitásukhoz.

Ideje volna prófétai szigorral és a szülő, nevelő szelíd szeretetével szólni az Igét, hirdetni a megbocsátás evangéliumát, és felelősségteljesen végezni az intés szolgálatát. Mindez azonban csakis a Szentlélek által lehetséges... ha a szolgálattevő maga is Istenhez visszatért ember, akin Isten Lelke nyugszik, ha az egyházközség nem csupán kényszerközösség, afféle gyülekező társaság, hanem Istennel és egymással szeretetközösségben élők alkotják, akkor a kulcsok képesek nyitni a zárat, akkor magabiztosan hangzik az Ige, akkor egyházunkat is áthatja az intés, a fegyelmezés, a rendszabás bátorsága... akkor megvalósulhat a lélekmentés szolgálata.

Lengyelné dr. Püsök Sarolta

Az EREK missziói és diakóniai szolgálatát a Missziói-Diakóniai Ügyosztály irányítja

A Misszió szolgálatát az EREK által létrehozott szövetségek (Nőszövetség, Presbiterszövetség és az IKE), valamint a szórványmisszió és a szakmissziók (Református Mentőmisszió, kórházmisszió – kórház-lelkészek szolgálatával, börtönmisszió, siketmisszió) végzik.

A Diakónia szolgálata a gyülekezeteink és a romániai társadalom igényeihez mérten szolgál a legjobb tehetsége szerint. Az intézményes diakóniánk, a kommunizmus okozta, mintegy 40 éves bűvópaktus-lét után közvetlenül a rendszerváltást követően ismét lábra állt. A gyülekezeti szinten végzett diakónia révén maradhatott életben, ezzel is bizonyítván, hogy tk. a gyülekezeti diakónia az alapja jelenlegi szolgálatának is. Alapelve, hogy az intézményes diakónia nem helyettesíti a gyülekezeti diakóniát, hanem szolgálatával ott segít, ahol a gyülekezeti diakónia már nem elégséges. A Diakónia Keresztyén Alapítvány (DKA), amely ezt a szolgálatot végzi, eddig 8 fiókszervezeten keresztül, több mint 50 munkaponton, mintegy 500 km-es sávon végzi nehéz, de áldásos szolgálatát. Alapszolgáltatása az Otthoni Beteg gondozás (OBG), amit sikeresen egészít ki a palliatív szakgondozással. A DKA gyülekezeteinkben való jelenlétével nagymértékben járul hozzá a gyülekezeti diakónia erősödéséhez is. Több helyen épült be szervesen a DKA munkája a gyülekezetek szeretetszolgálatába. A DKA missziós jellegű szolgálatokat is felvállalt, igazolván ezzel, hogy misszió és diakónia összetartozik. Ilyen szolgálat a szórványvidékek gyermekeinek az iskoláztatása, a szociálisan hátrányos családok támogatása, árvák és félárva gondozása. Egyre nagyobb hangsúlyt kap a fogyatékkal élők társadalmi integrációja irányában folytatott tevékenység is, és nem utolsósorban a roma közösségekre való fokozott odafigyelés.

Kovács István
előadótanácsos

Az Erdélyi Református Egyházkerület Ifjúsági Szövetsége (IKE) missziós tevékenysége

Az IKE célja egy közösségbe gyűjteni azokat az erdélyi magyar református fiatalokat, akik a Szentírás alapján Jézus Krisztust Megváltójuknak és Istenüknek tartják, hitükben és életükben az Ő tanítványai akarnak lenni, és az Ő országát terjesztik a fiatalok között. Úgy gondoljuk, hogy az 1855-ben megfogalmazott párizsi alapként elfogadott célt adó kijelentésnek ma, 174 évvel később is erős és határozott tartalma van. Bár Erdélyben 1921-ben indult az IKE, majd 1990-ben újraszerveződött és 2015 óta az Erdélyi Református Egyházkerület Ifjúsági Szövetsége, a központi eleme nem változott: „egy közösségbe gyűjteni a fiatalokat”.

Olyan világot élünk, amikor nagyon sokféle közösségnek szabad akaratukból lehetnek tagjai a fiatalok, viszont egy keresztyén közösséghez tartozni teljesen mást is jelenthet. Ezért már a konfirmáció előtt és a gyerekkorban nagyon fontos, hogy a fiatalok találkozzanak, megismerjék az IKE-t. Konfirmáció után aktív részeseivé válhatnak helyi gyülekezeti csoportjainknak, valamint a különböző továbbképzők segítségével azok vezetőivé is. 2015 óta a gyülekezeti missziót főleg az egyházmegyei elnökségek látják el, ezzel is felelősséget bízva a fiatalokra a helyi lelkész és az egyházmegyei ifjúsági előadó mellett. Ezek a fiatalok a gyülekezeteink aktív tagjaivá válnak, majd azok vezetőivé lehetnek egy természetes folyamaton keresztül. Az IKE a missziós tevékenységét a testi-lelki élet, az értelmi nevelés és a keresztyén szolgálat háromszögben fejti ki.

Jelenleg a 15 egyházmegyénkben 250 csoporttal és kb. 2500 aktív taggal rendelkező ifjúsági szövetség évente 20 ezer fiatalot szólít meg tevékenységein keresztül. Hisszük, hogy ennek a tevékenységnek a gyümölcset a következő generációk református gyülekezeteiben fogjuk leginkább érzékelni.

Tussay Szilárd
ifjúsági referens

„Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket”

Jézus Krisztus parancsának fontosságát átérezzük. Élni szeretnénk, hitben megmaradni és a reánk bízottakat megőrizni. A református anyaszentegyház szolgálattevőiként tisztában vagyunk vele, hogy minden egyházi munkaterület egyaránt fontos. Mégis, katekétikai előadóként úgy érzem, hogy a gyermekeinkkel való foglalkozás a legfontosabb küldetés az Ige szolgálatában. Mindig érvényes felismerés, hogy a gyermekeinkkel való foglalkozás olyan, mint a földbe elvetett mag, amely elkezd növekedni, majd láthatóvá válik és termést is hoz.

Erdélyben mindig fontos volt a család. A család jelentőségét emeljük ki legelőször gyermekeinknek a hitbeli növekedése terén is. A hit útján a család vezeti őket legelőször. Járható út. Így nőttünk fel mi is, erre kérjük a mai családokat is. Amiképpen a gyermek a szülők védelmében teszi meg az első lépéseit és mondja ki az első szavakat, úgy határozza meg a család a gyermek első lépéseit és szavait a református keresztyén hitünk területén. Fontosnak tartjuk, hogy hívő családok gyermekeket vállaljanak, előttük jó példával járjanak, együtt istenfélő és imádságos életet éljenek, és a templomi közösségbe betagoódjanak. Ma is érvényes, hogy gyermekeinknek a templomi közösségbe való beilleszkedéséért elsősorban a család tehet. Minden alkalmat megragadunk, hogy buzdítsuk a szülőket és nagyszülőket a kicsinyekkel együtt a templomba menni.

Az egyháznak a gyermekek vallásos nevelése érdekében vannak állandó területei, és vannak divatos, időleges területek.

A gyülekezeti vallásórák tartását Erdélyben a katekézis alappillérenek tekintjük. Mindig adva volt e lehetőség, és 2018-ban sem mondunk le róla. Örömmel tapasztaljuk, hogy a legtöbb lelkipásztor hűségesen tartja a gyülekezeti vallásórákat. Ezeken az alkalmakon tanulják meg gyermekeink, hogy egyháztagok, megismerik templomukat, bekerülnek a gyülekezet vérkeringésébe. A jövő egyházának téglái kerülnek a fundamentumra a gyülekezeti vallásóra által. Fájdalmasan állapítjuk meg, hogy a szórványban ha gyermek van, már magyarul sem beszél. Imádkozunk a lelkipásztorokért, hogy küldetésüket hittel és kitartással végezhessék! Kérjük a lelkipásztorokat, hogy gyülekezeti vallásórát mindenütt tartsanak! Tanítsátok a gyermekeket az istentiszteletek énekeire, tanítsátok őket a Jézus Krisztusról szóló evangéliumra, adjatok jó példát elébük!

A gyülekezetek helyet adnak más-más tevékenységnek, amelyek által a gyermekeket bevonhatják az egyházba. Ilyen pl. a vasárnapi iskola, az ifjúsági énekkar, a zenekar, a gyermek-istentisztelet, táborozás, kirándulás. Ma már sikertörténet a vakációs bibliahét. Önkéntesek, fiatalok és felnőttek, nőszövetség és presbitérium együtt dolgozik a gyermekekkel való foglalkozás sikeréért. A gyülekezeti vallásórák kor után a konfirmációs időszak következik. Az előkészítés két évig tart. Erdély majd minden református fiatalja konfirmál. A felsorolt tevékenységek korunk adta lehetőségek a gyülekezetekben, amelyeket az evangélium szolgálatába állítunk.

Az egyháznak a templomon kívüli szolgálatát Erdélyben a törvény adta keretek között az iskolai vallástanárok végzik. Az iskolákban folyó vallásoktatás olyan terület, amely jelenleg adott, de amelynek léte mindig borotvaélen táncol. Mivelhogy az iskolai vallásórák által kivétel nélkül minden református gyermeket elérhetünk, nagyon fontosnak tartjuk, hogy vallástanáraink jól képzettek legyenek, jó példával járjanak gyermekeink előtt, ne csak tananyagot tanítsanak, hanem legyenek kapocs a gyülekezet felé. A szorgalmas, következetes és jól képzett vallástanár hosszú távon biztosíthatja a vallásórák lehetőségét a szekularizált társadalom iskoláiban.

Hálát adunk Megváltó Urunknak, hogy reánk bízta a gyermekeket! Arra kérjük, hogy tartson meg e hivatásban, és Szentlelke által adja meg az elvégzett munka gyümölcsét!

Dr. Bekő István Márton
katekétikai előadó

Kórházmisszió

Az Erdélyi Református Egyházkerületben kilenc kórházlelkész szolgál. Ezen kívül több gyülekezeti lelkész gyakran meglátogatja az egyháztagokat a kórházban.

Hálás szívvel tapasztaljuk, hogy az előkészületet szolgáló imáink válaszaként szervezi meg Isten a betegekkel és hozzátartozóikkal való találkozásokat. Több alkalommal hallottuk a krízishelyzetben levő emberektől, hogy segített nekik az együttlét, megnyugodtak, jobban érezték magukat a beszélgetések alatt, a kórteremben tartott áhítatok után. Az úrvacsora különösen nagy erőforrást jelent a gyógyulás folyamatában. Azokban az intézményekben, ahol lehet, istentiszteleteket, bibliaórákat tartunk.

Különböző családok történetét végighallgatva tapasztaltuk, hogy adott esetben a szülő magatartása segített a gyermeke hitre jutásában, más esetben a fiú viselkedése segített a halálkó apának, hogy megbékélve távozzon a minden élők útján. A házastársak egymáshoz való szeretetteljes viszonyulása enyhítette a betegség kínjait. Lépten-nyomon tapasztaltuk Krisztus jelenlétét a kórtermekben. Csak így, az Ő vezetésével lehet végezni ezt a szolgálatot. Azért is hálásak vagyunk, mert meghallgatta a közbenjáró imádságokat.

A Kárpát-medencei imanap jó alkalom, hogy kérjük a kórházi lelkigondozókért is testvéreink imádságát. Arra számítunk, hogy nem csak egy napon, hanem rendszeren imádkoznak értünk, mi is a népünkért, így valósítjuk meg a határokon átívelő egységet Isten színe előtt.

Dr. Buzogány Emese
kórházi lelkész

Művelődést a mélyszórványba!

I.

A közművelődés fogalmának tisztázásakor ma már kényelmes helyzetben van a 21. századi megkérdezett: azonnal felütheti az internetet, és gazdag, árnyalt fogalomkészlet tárul elének. Pl. ennyi: „közösségi művelődést, kulturális javak, szolgáltatások közvetítését végzi”. Mindezt nem tehette meg 60 évvel ezelőtt sem később, évtizedekig az e tárgyban megkérdezett értelmiségi, vagy vidéki település ideológiai feladatokkal agyonterhelt tanítója, kultúrigazgatója. Rá kellett figyelnie a pártutasításokra is, és közben veszélyes manőverekkel hajózva, megpróbált a lelkiismeretére is hallgatni, a lehetőségek szerint közösséget építeni és „közművelni”.

A közművelődés fogalmának alapjelentése nem sokat változott, tartalmát viszont korok, ideológiák gyúrták, igazították a maguk hasonlatosságára. Értelmezték, magyarázták és félremagyarázták, jelentését politikai aktuálideológiák mentén deformálták. A közművelődés az erőszakgépezetnek, a szellemi elnyomásnak is eszköze is lett. Az elmúlt hetven évből ötven alatt hatalmi parancsra sok minden volt már „közművelődés”. Például a „népművelés” címszava alatt a kommunista ideológia nagyjai műveinek felolvasása, filmvetítések előtt vagy esténként házaknál ideológiák terjesztése, a „népnevelő” brosrák kötelező tanulmányozása.

Pedig művelődésszervezés, közösségépítés valamikor az erdélyi magyar pedagógusképzésben, különösen a felekezeti néptanítói pályára való felkészítésben központi cél és nemes

feladat volt egészen az iskolák államosításáig. Tanítóképzőink erre szakszerűen, magas színvonalon és lelkesítő hivatástudattal készítették elő a jövőbeni tanítóit. Aztán évtizedeken át az államszocializmusban dogmatikus fogalomként lett: világos hatalmi agymosási eszközzé a proletár internacionalizmus kezében.

De a fogalom kettős életet is élt. Még sokan emlékszünk azokra az időkre is, amikor sikeresen ki lehetett játszani a hatalom éberségét. Jószándékkal, népművelői elkötelezettséggel a politikum paravánja mögül mindig elő lehetett varázsolni az igazi anyanyelvi szellemi értékeket is. A kötelező ideológiai penzumok mögé, vagy helyére, jól el lehetett helyezni a tényleges értékeket: nagy költőink évfordulós emlékestjeit, a népszínházi előadásokat, diákszínházi előadásokat, ünnepi eseményeket, évzáró műsorokat, falusi táncsoportokat, az olvasóesteket, az énekkari fellépéseket.

II.

A kisebbség anyanyelvi közművelődésének jelenkori állapota, esetenként válsága szorosan összefügg a kisebbségi élet átalakulásával. Általában szinte egész Erdélyről elmondható, hogy a többségi és hatalmi kultúra magasabb presztízse, felhajtóereje nagy nyomást gyakorol a magyar népekre. A *többségi nyelv agresszív közéleti jelenléte* minden területen növeli a többség felé irányuló integrációs igényt és hajlamot, a többségi intézmény- és kultúrafogyasztást, a médiafüggést. Természetes módon adódik tehát a *többségi értékek átvétele és ezzel a kulturális asszimiláció*.

A közművelődés körül is felpörögtek az események. Egyfelől hatalmassá nőtt az esemény- és rendezvénykínálat, másfelől fokozódott a médiával, a digitális kínálat, az internettel való versenyhelyzet, harmadrészt már nehezen elérhetőek a szélesebb, a kultúrától leszakadó etnikai rétegek, és leginkább a megfogyatkozott számú és szétszóródott fiatalok. A digitális birodalomban a művelődés társas élménye, közösségi rítusa is sérült, az abban való részvétel lassan nem közösségi tömegélmény. Egyfajta kultúra- és alkultúra fogyasztó kényelem, helyben ülő, otthonhoz kötött „virtuális művelődés”, „művelődési szedentarizmus” alakult ki. A nagy „otthonizálódásban” a magyar családok is nagyon gyakran otthon és zárt közösségben vagy internetező „magánmagyarként” próbálják átélni az anyanyelvi közösség és művelődés illúzióját.

A helyi értelmiségi bázis fenntartása, felerősítése a művelődésnek, a közösségépítésnek is feltétele. Az anyanyelvi oktatáshoz és ennek értelmiségéhez szorosan hozzátartozik a nevelés, népművelés teljes kérdésköre is. Napjainkra a vidéki, a szélső etnikai területeken zajló magyar oktatás válsága az ott élő értelmiségi tartalékokat is jelentősen megcsönkítette, felszámolta.

Aztán a „templom és iskola” fogalomcsonkulása is egyre erőteljesebb lesz. Nemcsak az iskolák számolódnak fel, és ezzel a néptanítói és népművelő bázis, de az *ingázó értelmiség* fogalma egészen általános lett, és ez elérte az egyházat is. Ma már a jelentős értelmiségőrülést, „értelmiség-fogyatékos” állapotot növelte az is, hogy a vidéki lelkes kar jelentős része is ingázó lett, ami néhány évtizeddel ezelőtt még ismeretlen jelenség volt Erdélyben.

Mindezek mellett sajnos az ingázó és túlterhelt, máshol meg elkényelmesedett pedagógus- és vidéki értelmiségi társadalom elfáradt, és jórészt elhanyagolja népművelői feladatát. Azt szoktam mondani, hogy a vidéki „közművelésnek” volt egy proletkultus *kötelező* korszaka, és lassan három évtized alatt lett belőle a „szabad semmit sem tenni” korszaka is. Ma divat szidni a falusi, ingázó „*kurszás értelmiséget*”, és elmarasztalni közösségépítő szolgálatának elhanyagolásáért, de be kell látnunk, hogy a helyzet, a kérdés ennél sokkal összetettebb.

Szerencsére azonban nagy számban vannak dicsekedésre okot adó, kiemelkedő jelentőségű példák, történetek. Először is huszonnyolc év alatt egy majdnem egész Erdélyt átfogóan kiterjedt helyi vagy kistérségi *intézményhálózat* született. Művelődési önszerveződések, egyesületek, színjátszó- és néptáncsoportok, teleházak, szórványbentlakások, gyülekezeti házak, cserkészcsoporthoz, szabadegyetemi, népfőiskolai körök. Az új időkhöz igazodva dinamizálódott az egyház is: multifunkcionális gyülekezeti központok, ifjúsági otthonok végtelen sora jelzi, hogy a romániai változások után helyi közösségeink kihasználták a megváltozott lehetőségeket. Nagy részük nem várta tétlenül, hogy neki valaki otthont építsen, hanem a külső, külföldi segítséghez ő maga adta hozzá a saját cselekvő munkás önrészt. Ma már alig van Erdélyben és a Kárpátokon kívül is olyan szórványterületünk és olyan régiónk, ahol ne működne valamilyen civil vagy önkormányzati alapítású művelődési egyesület, a terület lelkigondozását ellátó magyar egyház, többfajta közösségi feladatot is végző helyi RMDSZ-szervezet.

A mélyszórvány legtöbb helyszínén az egyházak köré szerveződik az anyanyelvű otthonteremtés, hisz a jelentős számú gyülekezeti otthon építésével a közösségi alkalmak helyiségei és lehetőségei megteremtődtek az ifjúsággal való foglalkozásra, a nevelő-oktató tevékenységekre. A gyülekezeti otthonok valódi nyelvi otthon nyújtanak az együttléthez, közös ünnepléshez. A helyszín, különösen az „aligmagyar közösségek” esetében a legtöbbször a templom, és ez az események jellegét is behatárolja, bár már nem ritka az sem, hogy a szakrális eseménysor népdalénekléssel, kórustalálkozókkal, amatőr színjátszók műsorának templomi megnyilatkozásaival gazdagodik.

A fiatalság jelentős számú külföldi munkavállalásával válságban van a falusi színjátszás, de ugyanakkor azt is látnunk kell, hogy az otthon maradottak, pl. a fiatal házaspárok, lehetőségeik szerint szervezkednek, önálló rendezvényekkel lépnek fel. Feléledtek és fontos közösségkovácsoló erőkké lettek a falusi, gyülekezeti, sőt felekezeti kórusok. Az egyházak mellé rendelődött művelődésszervezés és élet egyfajta klubszerűséggé, szabadidős élet-szervező programmá, baráti tevékenységgé is alakult.

A „magyar napok” lassan országossá terebélyesedő mozgalma a kisebbségben is megteremtette a „nyitott kapuk” rendezvénnytípus legklasszikusabb formáit. Ma már nincsenek „rendezvény-tabuk”: anyanyelvi kínálatunkkal, nyelvünkkel, kisebbségi másságunkkal kivonulhatunk az utcára kulturálisan kitárulkozni, bemutatkozni a többségnek, tájékoztatni sajátosságainkról.

A magyar napok redivívuszába ma már sok település bekapcsolódik, földrajzilag, regionálisan is jócskán kiterjedélyesedett és egyre jobban szélesedik a szórványok felé is. (Amióta rendszeresen ott lehetünk a 40 lelket számláló abrudbányai magyarság által a vá-

roska főterén szervezett magyar napon – ott, ahol 170 éve még százs számra gyilkolták le a magyarokat –, érezhetjük, hogy közösségi, kulturális kibontakozásunk nem ismer lehetlent.) Ezeket az alkalmakat – még akkor sem, ha csak egy bogrács gulyásos ihajcsuhaj együttlét lenne – nem szabad leértékelni, hisz a szimbolikus térfoglalásnak és az önazonosság megerősödésének jelentős biztonsági pontjai. A kulturális fesztivitásnak azonban távlatilag a hétköznapiakra gyakorolt hatását kell igazi mérvadó tényezőnek tekinteni és bemérni: átsugárzik-e majd a nagy farsangolás, a nagymagyar térélmény, az utcai népünneplés a magyarság önbizalmára, mindennapi közérzetre: magyar iskolaválasztásra, a magyar–magyar baráti és belső párhuzamok keresésére és a vegyes házasságok megtorpanására, a magyarság szavazati kedvének felerősödésére? Erről még nincsenek távlati tapasztalataink, és nem nyilatkozhatunk egyértelműen pozitívan.

A Székelyföld-Szörvány Összetartozunk testvérkapcsolati programja jelentős fesztív művelődési eseménysor, de rendszeres kapcsolatépítést is elindított az erdélyi szörvány és belső tömb között. Néhány magányos színész, műkedvelő versmondó, kiscsoport már évtizedekkel ezelőtt elindult a szélső területekre. A nagy szörványjáró, szavaló, daloló, versmondó klasszikusok, Banner Zoltán, Boér Ferenc, Illyés Kinga, Varga Vilmos és Kis Török Ildikó, Kilyén Ilka, Meleg Vilmos mellé csatlakoztak a fiatalok is. Tíz éve magyarországi pedagógusokból szerveződött a partiumi szörványt járó, Benkei Ildikó által vezetett Vasárnapi Iskolai Mozgalom. De sorolhatjuk a fiatalabbakat is: Marosán Csaba országjáró, egyéni előadói versműsora, Ferkó Zoltán Virrantó játszóháza, Kulcsár Székely Attila udvarhelyi színész tematikus művelődési programjai, összeállításai, a marosvásárhelyi Habakuk gyermek bábcsoport. Ezek épp azt a területet, réteget célozták meg, ahol „a madár sem jár”, nemhogy művelődési esemény történjen.

III.

Az egyházon belül a lelkészekkel 1991-ben álmodtuk meg, majd hoztuk létre a *Diaszpóra Alapítványt*. Az elmúlt negyedszázad alatt nekünk – az egyházban és felekezetektől függetlenül az egyházak mellett tevékenykedőknek – kezdettől fogva a legfontosabb törek-

vésünk az volt, hogy felhívjuk a figyelmet a szélső nyelvi régiók teljes problémakörére, különösen a közösségépítés és közművelődés fontosságára. Segítsük az ott élőket, elsősorban a lelkészeket, pedagógusokat szolgálatuk végzésében; részt vettünk művelődés-, oktatástervezésben, diákotthonok megálmodásában, intézményteremtésekben, rendezvények szervezésében. Húsz éven át közel négyszáz egyetemista fiatallal bejártuk Erdély és Regát nagyvárosait, lakótelepeit, hogy összeszedjük, felkeressük az ott élő magyarokat. Kulturális missziót végeztünk azzal is, hogy több nyáron át Hunyad, Fehér, Maros megye számtalan települését végigutazzuk Kányádi Sándorral, Fodor Sándorral, hogy a legjelentősebb erdélyi referenciaszemélyek személyes találkozásával erősítsük a magyarsághoz és a magyar kultúrához való tartozás értelmét.

Nem kis munkával elkészítettük az erdélyi szórványnagyok és emlékhelyek településekre lebontott lexikonját. Kiemelt munkánk volt az is, hogy a szórványban született, élt nagyjainkat adjuk vissza saját régiójuknak és a tömböknek, szervezzünk emlénapokat, megemlékezéseket, alakítsunk ki emlékhelyeket. Húsz éven át folyamatosan követtük és gyűjtöttük össze a szórványnagyok településre lebontott évfordulóit, azt honlapon népszerűsítettük, megküldtük az érintett régióknak, tanítóknak, lelkészeknek. Eseményötleteket adtunk, hogy mit is kellene tenni, és igyekeztünk rávenni az ottani szervezőket, a települések értelmiségét ilyen emlénapok megszervezésére, mint pl. a Barcsay Jenő, Berde Mária, Varró Dezső, Kemény Zsigmond, Sütő András, László Gyula, Földes Károly, Kövesdi Kiss Ferenc, Cserhalom emlénap.

Tömb és szórvány összefüggésében összeállítottuk az erdélyi, partiumi magyar településeinknek a *testvérkapcsolati javaslattevét* is, néveredet, névrokonság, közös emlékhelyek, közös nagy szülöttek és egyéb szempontok alapján. A munkánk célja ezzel az volt, hogy legyen a lelkészek, falusi értelmiségiek kezében egy ötletanyag ahhoz, hogy a magyar közösségek országhatáron belül is belső kapcsolatokat építsenek ki egymással. Sokat fáradoztunk e belső testvérgyülekezeti kapcsolatok kiépítésén, és több-kevesebb sikert azért e területen is magunkénak mondhatunk. Néhányszor részt vettünk ilyen kapcsolatok felvételében, beindításában. (Mi szerveztük pl. a Váralja nevű helységek első találkozóját.)

Nagyon sok területen mi voltunk és vagyunk a közösség-noszogatók, az ott tevékenykedő értelmiségiek segítői, tájékoztatói, bátorítói, időnként a belső vitákban békéltetői is. Minden szervezési, kapcsolatépítési munkában a mi alapszempontunk az volt, hogy ne mi legyünk a mindenesek, főként ne a kulturális rendezvények lebonyolítói. Az az elsődleges célunk, hogy külső ötletgazdák, szaktanácsadók, segítőik, kapcsolatépítők legyünk. De a legfontosabb az, hogy a helyi közösség értelmisége ne várja készen másoktól az ötletet és annak lebonyolítását, hanem ő vegye észre, ő tanulja meg a helyi közösség kulturális élettervezését, rendezvények lebonyolítását, a pályázást, és mi ebben segítjük, de nem a helyettük való munkában. Azt látjuk, hogy rendszeres vidékjárással, kapcsolattartással folyamatosan információkat kell áramoltatni, össze kell hangolni témákat, feladatokat, személyeket, közművelődési célokat. Alázatos feladat, de szent szolgálat ez.

Az Erdélyi Református Egyházkerület Szórvány Osztályának tanácsosa
Vetési László

A KOEN Alapítvány rövid ismertetése

A KOEN – Keresztény Oktatásért és Erkölcsi Nevelésért Alapítvány 2005-ben jött létre. Felvállalja a Kárpát-medencében már 1993-tól működő, idén 30 000 gyermekkel, 690 csoportban foglalkozó Vakációs Bibliahét irányítását. Ennek a megszervezéséhez biztosítjuk évente a programot, a vezetők képzését és a gyermekek használatára a segédanyagokat.

Először a székhely Marosvásárhelyen volt, Demeter Irén elnökletével, 2016-ban Sepsiszentgyörgyre költözött az Alapítvány, jelenlegi elnök Incze Hajnalka. Minden évben más országban íródik meg a program, melyet a KOEN Alapítvány munkatársai vállalnak fel önkéntesen. Következők ezek az országok: Románia (Erdély, Partium), Magyarország (Dunántúl, Dunamellék), Felvidék (Szlovákia), Kárpátalja (Ukrajna), Délvidék (Szerbia). Az idén a dunántúli csoport írta a programot, jövőre a kárpátaljaiak, 2020-ban pedig az erdélyiek szerkesztik meg, gondolják ki, 90-100 oldalas vezetői kézikönyvben kiadva, az egyhetes programot, mellékelve a CD-t, amin minden (maga a program, kézimunka, énekek, játékok, áhítatok, szülők estéje stb.) rajta van. Vagyis egy komoly anyag kerül ki a csoportvezetőkhez minden évben az alapítvány égisze alatt, mely táborokban és más alkalmakon is felhasználható.

Ebben a munkában 2016-tól támogat a romániai Erdélyi Református Egyházkerület. Ezen kívül a közösségek, akik a programunkkal dolgoznak, hollandiai önkéntesek. Célunk, hogy hozzájáruljunk a gyermekek erkölcsi neveléséhez, nemzeti identitásuk erősítéséhez, az egymás elfogadásához, a különféle értelmezéseknek lehetőséget adva. Mindenik évben új programot írunk, szem előtt tartva az egyéni különféleségek és a kreativitás fejlesztését, a közösségi szellem épülését. Munkánk végül egy közösségépítő program formájában realizálódik a gyermekek és a velük foglalkozó felnőttek számára. Célcsoportunk azok az 5-12 életév közötti gyermekek, akik eljönnek a Bibliahetekre, valamint az őket körülfogó közösségek: család, iskola, egyház, így összesen közvetlenül és közvetve kb. 120 000 emberre vagyunk hatással.

Alapítványunk egy 25 éve folyó munka jobb szervezése érdekében jött létre. A munka 1993-ban 3 csoportban 1000 gyermekkel kezdődött, idén mintegy 30 000 gyermekkel dolgozunk. Az aktuális nevelési problémákat feltérképezve írjuk meg programunkat, melyet Erdélyben 7 régióban ismertetünk meg a csoportvezetőkkel bemutató-ismertető napok keretében. A csoportvezetők saját közösségükben dolgoznak gyermekcsoportjaikkal. Ez egy már 20 év alatt kialakult, egyre bővülő, jól működő struktúra. Az iskolai és egyházi erkölcsi nevelést kiegészítve, programunk hatásaként bízunk benne, hogy a gyermekek elfogadóbbak, toleránsabbak, önállóbbak lesznek, fontosnak tartják a hitet, a vallásukat és nemzetüket.

Isten áldása kísérje munkánkat, Isten áldása legyen az Önök életén!

Incze Hajnalka,
a KOEN Alapítvány elnöke

Imanapi liturgia

1. Invokáció

„A mi segítségiünk (vagy segedelmünk) legyen Istentől, aki Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy örök igaz Isten. Ámen.”

2. Apostoli köszöntés és a gyülekezet válasza

„Kegyelem néktek és békeesség Istentől, a mi Atyántól, és a mi Urunk Jézus Krisztustól, aki adta önmagát a mi bűneinkért, hogy kiszabadítson minket e jelenvaló gonosz világból, az Istennek és a mi Atyánknak akarata szerint, akinek dicsőség örökkön-örökké! Ámen”

3- Kezdőének: 25. zsoltár ERÉ

1. Szí - ve - met hoz - zád e - me - lem,
És meg nem szé - gye - nit - te - tem,
És ben - ned bí - zom, U - ram,
Nem ne - vet sen - ki raj - tam,
Mert szé - gyent nem val - la - nak,
A - kik hoz - zád e - se - dez - nek,
A - zok pi - ron - kod - ja - nak,
A - kik hi - tet - le - nül él - nek.

4. Bűnvallás

A gyülekezet állva együtt mondja hangosan a lelkipásztorral.

„Úr Isten, örökkévaló és mindenható Atyánk! Íme, egybegyűltünk itt és a szentek egyességében, az angyalok és idvezült lelkek társaságában trónusod elé visszük áldozatunkat. Megvalljuk és megismerjük Szent Felséged előtt, hogy szegény bűnösök vagyunk, bűnben fogantatva hajlandók minden rosszra és soha meg nem szűnünk áthágni szent rendeléseidet. Mikor ezt cselekedjük, igazságos ítéletedből romlást és kárhozatot vonunk magunkra. Mindazáltal, Uram, bánjuk, hogy téged megbotránkoztattunk, s kárhoztatjuk magunkat és bűneinket, igaz bűnbánattal kérve, hogy a Te kegyelmed jöjjön segítségül minékünk. Alázattal kérünk, szerető, irgalmas Atyánk, hogy könyörülj rajtunk. Töröld el bűneinket, növeld és sokasítsd meg rajtunk napról-napra Szentlelked ajándékait, hogy igaz bűnbánatunk teremje a megtérés gyümölcseit, amelyek kedvesek Teelőtted. Vallást teszünk azért a Te színed előtt, hogy egyszülött Fiadba, a mi Urunk, Jézus Krisztusba vetjük egyedül hitünket és reménységünket, bizonyosak lévén afelől, hogy hit által részeseivé lehetünk a Te benne kijelentett kegyelmednek, melyet adj meg nekünk itt és az örökkévalóságban, az Ő nevéért. Ámen.”

5. Feloldozás

„Bűneink megvallása és hitünkről való bizonyoságtételünk után halljuk meg Isten kegyelmes válaszát az Ő Igéje által: »Úgy szerette Isten e világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen« (Jn 3,16).”

6. Gyülekezeti ének: 419. ének ERÉ

1. Ó, Si-on, éb-redj, töltsd be kül-de-té-sed,
Mondd a vi-lág-nak: haj-na-lod kö-zell!
Mert nem hagy az, ki né-pe-ke-t te-rem-tett,
Sen-kit sem éj-ben, bűn-ben vesz-ni el.
Légy ö-röm-mon-dó bé-ke-kö-vet,
Hir-desd: a Sza-ba-dí-tó el-kö-zel-ge-tett!

7. Igehirdetés előtti ének: 421. ének ERÉ

1. Az egy-ház-nak a Jé-zus a fun-dá-men-to-ma,
A szent I-gé-re é-pült fel lel-ki temp-lo-ma.
Le szállt a menny-ből hív-ni és el-je-gyez-ni őt,
Meg-vált-va drá-ga vé-rén a vált-ság-ban hi-vőt.

8. Textusfelvétel

9. Prédikációjavaslat

„Amikor továbbhaladtak, betért egy faluba, ahol egy Márta nevű asszony a házába fogadta. Volt ennek egy Mária nevű testvére, aki leült az Úr lábához, és hallgatta beszédét. Márta pedig teljesen lefoglalta magát a sokféle szolgálattal. Ezért előállt Márta, és így szólt: „Uram, nem törődsz azzal, hogy a testvérem magamra hagyott a szolgálatban? Mondd hát neki, hogy segítsen!” Az Úr azonban így felelt neki: „Márta, Márta, sok mindenért aggódsz és nyugtalanokodsz, pedig kevésre van szükség, valójában csak egyre. Mária a jó részt választotta, amelyet nem vehetnek el tőle.” (Luk 10,38–42)

Kárpát-medence református közösségei! Mi végre vagyunk a világban?

Mikor megkereszteltek, azzal a megbízatással vittek haza szüleink, hogy tanítványokká neveljenek, és Krisztus az adott – én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig – ígérettel biztosított a küldetés megvalósulásának a lehetőségéről. Ma felnőttként ennek a küldetésnek a továbbvitele a dolgunk, missziónk tehát vallást tenni arról, aki az Úr az életünkben. Mégis úgy érezzük, hogy szolgálatunkban megrekedtünk, ezzel együtt érezzük a megkövesedés és az Isten lelke által munkált elhívás feszültségét.

A missziónk a vallástétel, ugyanakkor adódik a kérdés, mi az akadály és mi a lehetősége ennek a szolgálatnak.

1. Jézus úton van, betér egy faluba. Az Úr Jézusnak semmilyen mozdulata, cselekedete csak úgy, véletlenszerűen nem történik. Minden lépésének célja van, hogy valami megtörtén-

jen, hogy az ígért közösség megvalósuljon, hogy valaki, jelen esetben egy asszony behívja. Tény, hogy be akar menni hozzád. A felkínált közösségre újra és újra bátorít, ezért jelzéseket ad: vagy úgy, hogy szól az Ige: „jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és én megnyugvást adok a ti lelkeiteknek”, vagy úgy, mint Zakeusnak, konkrétan: „ma a te házádnál akarok lenni”, vagy úgy, mint az emmausi tanítványoknak, hogy úgy tesz, mintha el akarna menni. Célja, hogy azt a vágyat, amit Isten belénk teremtett, hogy Vele legyünk, örömmé, valósággá formálja bennünk. Az ajtó előtt állók és zörgetek jelzésre mi a válaszuk? Jöjj, Uram Jézus, vagy végiggondoljuk, hogy ma nincs időm, későig vagyok munkában, a gyermekeimnek szükségük van rám, készítenem kell...

Az Úr Jézus eljövetele ebbe a világba pontos céllal történt: a bűn fogságából való szabaddítás és a tőle kapott új élet bőségének az öröme. A krisztusi, keresztyéni létemnek, a gyülekezetben való forgolódásomnak, a világban való jelenlétemnek is pontos célja van: a vele való közösséget felmutatni, tükrözni Őt. A Heidelbergi Káté 32. kérdésére – És te miért neveztetel keresztyénnek –, adott felelet is a céltudatos életet fogalmazza meg: hit által Krisztusnak tagja, így az ő kenetének részese vagyok, hogy az Ő nevét valljam, magamat élő hálaáldozatul adjam, ebben az életben a bűn és a Sátán ellen szabad lelkiismerettel viaskodjam, ez élet után az örökkévalóságban minden teremtményen uralkodjam.

Jézus nem „csak úgy”, jelzett, szólított meg, hanem, mint Úr. Az evangélista a történet leírásakor a kifejezés használatával többször is kiemeli Jézus úr voltát – annak a szükségét érzékelteti, hogy Nála nélkül semmit sem cselekedhetünk, sem a magunk életében, sem másokkal kapcsolatban. Vallást tenni Róla, kötelességszerűen, meghatalmazással Nála nélkül nem megy. Hiteltelen jelenlétünk, szolgálatunk csődje környezetünk hitetlensége? Engedjük ezt a kérdést is közel magunkhoz, hadd érintsen meg, gondolkodjunk el rajta.

2. Egy Márta nevű asszony befogadta, házába vitte Jézust. Magyar falvaink képéhez hozzátartozott, hogy ha valaki úton levő belépett a kapun, egy házba, szívesen fogadták, helylyel kínálták, vizet, akár ételt, szükség esetén még szállást is ajánlottak. Az idegen iránti kíváncsiság előcsalta a család többi tagját is. Volt, aki beszédbe elegyedett, volt, aki figyelt, vagy volt, aki továbbállt. Jézusra mint vendégre gyakran gondolunk így. Sokszor örvendünk, hogy az Úr a közelünkben van, még büszkeséggel is eltölt. De valami hiányt mégis érzünk. Örvendünk, ha a templomban vagyunk, ha valami újat hallunk az istentiszteleten, és csakhamar tapasztaljuk, hogy mint kövek közé esett mag, örömünk máris tovaszállt. Gyakran kapjuk rajta magunkat azon, hogy alig álltunk fel az ige asztalától, mintha meglopták volna békességünket, valami felbosszant, régi haragunk a gondolataink között újra feltört.

Márta, Máriának és Lázárnak testvére Bethániában, az úrnő (a neve ezt jelenti), a ház asszonya nagyon jól tette, hogy – a kor szokása ellenére – behívta Jézust, örömet szerzett a testvéreinek, viszont magát kivonta a társaságból, teljesen lefoglalta a sokféle szolgálat. Nem tudott időt tölteni Vele. Mintha magunkat hallanánk! A sokféle szolgálat elfáraszt, panaszos érzéseink vádaskodásba csapnak. Ugyanúgy teszünk, mint Márta. Nem azt mondom, hogy egyedül vagyok, nem azt mondom, hogy sok a munkám, nem azt mondom, hogy elfáradtam, hanem hogy egyedül hagytak. Még nem is annak mondom, akit szeretnék magam mellett látni, akitől várom, hogy segítsen, hanem egy idegennek, vagy aki éppen jelen van, akire kiönthetem érzéseimet. Márta a vendég Jézusnak – jöllehet Jézus

több mint vendég, barátainak nevezi őket – lázad. Nem a maga szükségleteit fogalmazza meg, hogy ti. szeretném, Mária, ha jönnél, hogy ne egyedül dolgozzak, szeretném megosztani a munkát, szeretnék megállni, hogy megpihenjek, hanem bűnbakot keres: testvérem magamra hagyott a szolgálatban. Ő az egyik hibás. És Te is érzéketlen vagy, nem törődsz! – mondja Jézusnak.

Mi az oka, gyökere a panaszkodásainknak, vádaskodásainknak? Mi akadályoz meg abban, hogy szolgálatunkról örömmel, bizonyosságot téve beszéljünk?

Az Isten tekintélyét, az ige igazságát elfogadjuk, mondatainkat mégis így folytatjuk, de: de én látom, de én tudom, de ez fontos, ezt meg kell tennem. Amikor az Én gondolataim, értékelésem, a magam állította mérce, elvárása hangsúlyosabb az életemben a krisztusi *egyről*, akkor vagyok Isten szolgájaként fáradt, akkor kimerült Krisztus-követő vagyok, a bizonyosságtételeim erőtlenség. Panasz és vád a szó a számban. A zenében a hangsúlyeltolódás a harmóniára, a hangsúlyokat hordozó egyre sürget. A rendellenesség kivételének a feszültsége kívánja a feloldást, a rend visszaállítását. Ebben a feszes hangulatban hányszor mondjuk mi magunk is, Uram, csak egyedül te tudod megoldani! Itt Jézus ezt a tudást, ezt a bizonyosságot erősíti meg az asszonyban úgy, hogy elfordítja testvéréről meg Istenről a vádoló szemet és szembefordítja önmagával: Márta, Márta! Nekünk is ezt mondja: Te asszony, te asszony!, Te ház ura, te ház ura! S tegyük oda a nevünket, akár erősségeinket, és szólíttassuk meg magunkat: Te szorgoskodó, te szorgoskodó! Te segítő, te segítő! Te szorgalmas, te szorgalmas! Te jó szándékú, te jó szándékú!, Te mindent ügyesen kézben tartó!, Te körültekintő!, Te alapos!, *sok mindenért aggódsz és nyugtalankodsz*. A minden, a dolgok kerültek a központba, a hangsúly rájuk esett. Ez az oka, a gyökere a nyugtalanságnak, a vádaskodásnak, a panasznak, az aggodalmaskodásnak. Ideges vagy, emészted magad saját érdekeid támogatásáért.

A sokkal szemben kevésre van szükséged, a sok mindennel szemben egyre. Ezt hangsúlyozza Jézus. A sok helyett, amit magad körül látsz, csak egyre tekints. Arra, ami előtted a cél. A többi, ami a közeljövőben vagy körülöttes van, a cél sávjában máris rendeződik. Aztán nézz vissza a mára! Hisz a célból látni a közeljövőt egészen más érzés, tudás, mint a halomban álló dolgok sokasága között célt keresi (világ vallásai, a mai útkeresők, a boldogság, a divatos üdvösség útmutatók tanítása ez). A Krisztustól ajándékba kapott és hit által megragadható üdvösség, feltámadás felől nézni a mai magamat, ez a célirányos nézés. Ez a harmonikus élet alapja, nem aggódni, nem nyugtalankodni, nem kapkodni, nem magamat emésztetem a holnap felől, sem a mai napon, hanem igei vezetésben járni.

Kedves férfitestvéreim! Az Úr Isten úgy alkotott meg Benneteket, hogy célirányosan, „csőlátással” gondolkodjatok, tervezetek, alkossatok, dolgozzatok, vállaltok. Isten ezzel az adottsággal ruházott fel, hogy keressétek először Isten országát, az Ő igazságát. A célt maga tűzte ki, és a mai igében is ezt mutatta fel számotokra, számunkra. Ez az egy dolog, amire szükségetek, szükségünk van. Én vagyok az Úr, a te Istened, és e megragadható cél után „a többiek mind megadatnak nektek”.

Kedves asszony testvéreim! Az Úr Isten nőket, minket úgy alkotott meg, hogy miközben látjuk a távoli célt, minden közelben levő apróságot észreveszünk, orvosolnánk, a szem előtt levők ugyanakkor lekötik és el is terelik figyelmünket. Harmóniavágyunkban Jézus

ugyanúgy támogat minket is. Miközben az egyet látjuk és mondjuk, „csak egyedül az Úrban bízhatunk”, *kevésre van szükséged* – mondja az Úr, arra, hogy így valljuk: Egyedül Benned bízom, Uram! A kételkedés, a bizonytalanság helyett, kétely és a sok fontos dolgom helyett csak Te. Az volt Mária hitvallása is. Jézus megjött a házukba, Ő kíváncsian figyelt, majd Jézus lábaihoz közel ült és hallgatta Őt.

3. A hétköznapiak hitvallásában az erősségeink, Istentől kapott adottságaink akadályok? Igen, mikor magunknak tulajdonítunk Istentől kapott ajándékokat, mikor a saját elképzelésünkkel felülírjuk az Ő rendeléseit. Sok dolgunk, sokrétű elfoglaltságunk között csak úgy maradhatunk célirányosak és úgy nem leszünk céltévesztettek, ha megállunk és leülünk Őt hallgatni. Küldetésünk egyetlen *lehetősége*, ha időt töltünk Vele. Ez az emberi oldal, Mária is ezt tette. És Isten számos alkalmat ajánl, az Igére való odafigyelés lehetőségét megteremtette: alkalmas időt rendelt a leülésre, a napok 6+1 rendben való váltakozásával munka és megszentelődés idejét nekünk ajándékozta. És kaptunk reggeli és esti időt az elcsendesedésre, csendes napokat vagy heteket, a személyes beszélgetés és együtt imádkozás lehetőségét. Látom ezeket, vagy fejem fölé nőttek a tövissek? Akarok-e időt tölteni az Úrral, élek-e a lehetőségekkel? 21. századi szolgálatunk, az örömhír közlése, missziói szolgálatunk lehetősége a választásomban gyökerezik. Mária a jó részt választotta. Mi mit választunk, a csendet, a leülést, a hallgatást, az Úr Jézus Krisztust, vagy magunkat, gyermekeinket, munkánkat, sokrétű szolgálatunkat? A világ, az énem, a sokféle úton járás mind azt súgja, hogy ez utóbbiak gyors eredményeket hoznak, látványosabbak. Sokan vannak, akik ezen az úton járnak. Ha Jézust, a vele való imádság csendjét választom a férjemmel, illetve feleségemmel, gyermekeimmel, együtt vagyok az igehallgatás csendjében, munkám és sokrétű szolgálatom az ige vezetésében történik, akkor lesz Erdélyben közösség, de nem az, amit én elképzeltem, hanem amit Isten Szentlelke formál, lesz dicsőítés, bizonyoságtétel a némaság helyett, és lesznek sokféle szolgálatot végzők, az Úr asztalától felállók és aratásba indulók. Így a tornyosuló akadályok, lelki-testi fájdalmak, gyász között a szívemből fakadó szó bizonyoságtétellé lesz. Tudom, hogy feltámad az utolsó napon, sőt a kemény eledel: „Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbenem, ha meghal is, él, és aki csak él és hisz énbenem, soha meg nem hal”, táplálékká, erőforrássá lesz bennem. Jövendőnk eredményességéhez kevés kell, valójában csak egy, Krisztussal való személyes közösség. Ezért imádkozunk. Ámen.

Bukovinszky-Csáki Tünde
lelkész

A nagy küldetés

*„Elment a magdalai Mária, és hírül adta a tanítványoknak,
hogy látta az Urat, és hogy ezeket mondta neki.”*

Jn 20,18

Magdalai Mária Jézus bővebb tanítványi köréhez tartozott. Akkor került bele ebbe a körbe, amikor Jézus meggyógyította őt. Ettől kezdve megváltozott az élete. Jézus csodatétele betöltötte az életét értelemmel, minden átértékelődött, más lett a cél, más lett a fontos és más lett a barát is. Minden megváltozott. Mostantól kezdve Jézushoz tartozott, Őt követte, Őt hallgatta, Ő volt az irányadó, a Mester. Azonban valami történt, amit a tanítványok sem tudtak elképzelni, még akkor sem, ha Jézus ezt előre megmondta. A Mestert elfogták, keresztre feszítették. Magdalai Mária elveszítette szeme elől a Mestert, de gyászolta. Ezzel a gyásszal indult húsvét hajnalán a sírhoz. Szomorúan, bánattal, gyásszal a szívében. Most pedig a gyász ijedséggé, kétségbeeséssé válik a szívében, mert akit mélységesen gyászol, annak a holttestét nem találja a sírboltban. Hol és hogyan rója le kegyeletét? Most már az sincs, ahova bánatával eljárjon, ahol kisírhatja magát. Azonkívül nem is érti, hogy mi történt, és meg is ijedt, hiszen olyan gyorsan zajlottak az események. Zaklatottságában a tanítványokhoz szaladt először, azért, mert nekik is tudniuk kell az eseményről, és azért is, mert talán tőlük várt megoldást.

Jézus feltámadása után magdalai Máriának ez volt az első találkozása a tanítványokkal. Tulajdonképpen megijesztette őket, mert az ember mindig azt osztja meg azzal, akivel találkozik, ami a szívében van. Ha fájdalom van a szívében, akkor az csordul ki, ha gyűlölet, akkor az fröcsköl szét, ha zaklatottság, akkor az látszik. Mivel Mária szívében akkor kétségbeesés volt, hát éppen ezt osztotta meg a tanítványokkal. A gond csak az volt, hogy a tanítványok nem tudtak ezen az állapoton segíteni. Ahelyett rajtuk is eluralkodott ugyanaz a zaklatottság és kétségbeesés.

Magdalai Mária mögött, miközben sírt, csendben megállt Jézus és megszólította. Megvigasztalta, és egy küldetéssel bízta meg, ami ismét új feladatot, célt adott az életének. Jézus szavai elvették a kétségbeesést, a fájdalmat, a céltalanságot, helyette adtak vigasztalást, örömet és feladatot. Jézus szava mindig változást hoz. Nem tér vissza üresen, hanem kifejti a maga hatását az emberi szívekben. A feltámadás reggelén magdalai Mária másodjára keresi meg a tanítványokat, Krisztus parancsából teszi, és most másképp, most mást oszt meg magából. Most a meggyőződés, a felismerés és az öröm csordul ki a szívéből, mert ez van benne. Mint amikor az ember valamit felfedez, és hirtelen örömeiben szalad, hogy továbbadhassa azt az örömet.

Jézus egyértelmű, erős felszólítással küldte vissza azon a hajnalon Máriát a tanítványokhoz. Ha első alkalommal felzaklatta őket, most menjen és mondja el az örömet és Jézus üzenetét.

Küldetésünk ma is van. Átadni, elmondani. Oda, ahova eddig panasszal mentünk, most menjünk örömmel, boldogan. Ahova eddig a szomorúságot vittük magunkkal, most vigyük Jézus szavát.

Kiváltságos helyzetben volt Mária, mert Jézus megbízott benne, egy fontos feladatot bízott rá. Menjen, vigasztalja a tanítványokat. Mária lett a „hírvívő a hírvívőkhöz”. Anyaként, feleségként, munkatársként, pedagógusként lehetünk mi is hírvívők. Álljunk oda örömmel ennek a feladatnak a teljesítésére.

Lukács Margit
lelkész

11. Imádságok

Anyaszentegyházért

Köszönöm, Uram, az én egyházamat, ahol megismerhettelek Téged, a Te jóságodat és szeretetedet. Köszönöm mindazokat, akiket az utamba rendeltél, akik megmutattak Téged az életükön, viselkedésükön keresztül. Köszönöm mindazokat, akik eszközök voltak abban, hogy hozzád forduljak.

De légy irgalmas a tévedések miatt. Bocsáss meg mindannyiunknak, amikor nem Isten igazságát kerestük és nem a krisztusi szeretettel viszonyultunk egymás felé, és emiatt felebarátainknak, egymásnak fájdalmat okoztunk. Bocsáss meg, hogy magatartásunkkal az egyházunkat romboltuk, és ezáltal hitelességét, küldetését aláástuk.

Légy irgalmas, Urunk, hogy felismerjük a tévedéseinket, hogy azokat megtagadjuk. Segíts nekünk, hogy a te igazságot keressük és szeretettel viszonyuljunk egymáshoz.

Áldd meg egyházunk papjait, hogy előjárók, vezetők legyenek a Krisztus követésében. Taníts imádkozni értük, hiszen szidást és kritikát rengeteget kapnak. Ha meglátjuk a gyengeségeiket, juttasd eszünkbe, hogy imádságban hordozzuk őket. Áldd meg őket, hogy úgy éljenek és olyan döntéseket hozzanak, amelyek Krisztus igazságából és szeretetéből fakadnak.

Áldd meg egyházunk minden egyes tagját, hogy mindenki megtalálja téged. Add, hogy úgy tudjuk élni az életünket, hogy meglátszódjon, hogy ismerünk téged: a szerető, megváltó Jézust. Ámen.

Orbán Edit
lelkész

Imádság a családokért

Felséges Istenünk! Mennyei Édes Atyánk!

Háromszor szent neved magasztalásával adunk hálát azért az atyai jóságodért, amellyel megáldod naponkénti munkánkat, minden jóra való igyekezetünket, fegyelmezett életün-

ket, családjaink békéjét és küldetésünk akaratod szerinti teljesítését. Köszönjük, Urunk, hogy erőt adó, gondoskodó szeretetedet a legnehezebb időkben sem vontad meg tőlünk, sőt akkor éreztük legközelebb hozzánk, amikor láttuk, hogy mindenki elhagyott. Ő, Urunk Istenünk, egyre inkább érezzük úgy, hogy ebben a világban minden a Te szent rendelkezéseid ellen fordul. Látjuk, hogy a világ fejedelme által diktált életrend mennyire ravasz módon terjeszti szét mérgét a társadalmakban, s milyen nagy haraggal támad Anyaszentegyházadra. Csalárd módon szabadságot és békét ígér, holott reménytelen rabság és örök gyötrelme, amit valóban ad. Gonoszságával igyekszik szétverni családjaink összetartó egységét, förtelmeivel beszennyezni azok tisztaságát. Ellensége mindennek, ahol szeretet és egyetértés honol, ahol a békesség és az imádság az élet ereje. Szétverni igyekszik azt az egységet, amelynek Te vagy a feje, ó, Atyánk. Szent Fiad ígérete szerint Ő mindenhol jelen van, ahol ketten vagy hárman együtt vagyunk, egy akarattal. A hívő közösségeink alapja ez a kis mag, a család is, ahol naponként együtt lehetünk közös akarattal. Add, Istenünk, hogy bevehetetlen bástyaként őrizhessük meg családjaink egységét, s nevelhessük úgy gyermekeinket, hogy ezt az erősséget tovább építhessék azon a Kősziklán, aki a Te szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus, és akinek érdeméért kérünk, áldj meg és őrizd meg minket szent és nagy családotban, melyet Szentlelked által egységben tartasz Atyai jószágod soha el nem múló szeretetével. Ámen.

Kovács István
előadótanácsos

Imádság népünkért

Urunk! Most nem mindennapos gondjainkért könyörgünk, nem egyéni életünk napi feladataihoz kérjük erőt és áldásodat, hanem népünket visszük eléd.

A Kárpát-medence országaiban és szerte a nagyvilágban élő magyarokért száll hozzád imánk. Hisszük, hogy Te, Urunk, küldetést és megmaradást szántál nekünk.

Imádkozunk, hogy adj hitet minden nemzettársunk szívébe, hogy a Benned gyökerező és Veled közösségben levő életet tartsák értéknek és példának. Urunk, adj Hozzád térést, Rád találást ott is, ahol messze sodródtak utadtól.

Imádkozunk magyar családjainkért! Adj áldást, egyetértést a családokban! Adj bátorságot a házasság és egymás iránti hűség vállalásához, a gyermekáldás fogadásához! Adj bölcsességet Tőled kapott gyermekeink neveléséhez, fiataljainknak a jó út megtalálásához. Őrizd meg kegyelmedben a magyar családokat, Urunk!

Imádkozunk azért, hogy népünket áldd meg reménységgel, Benned bizakodó jövőlátással, derűvel! Adj kitartást ott, ahol küzdeni kell a megmaradásért, boldogulásért! Áldd meg mindazokat, akikre a népünk tanítását, nevelését, hitének ápolását és e nép vezetését bízta!

Védő karod oltalmazzon bennünket, bárhol élünk magyarként! Ámen.

Tóth Anna
lelkész

Imádság Nőszövetségért

Drága jó Urunk, mennyei édes Atyánk, Jézus Krisztus által!

Köszönjük neked alkotásod finomabbra, törekenyebbre munkált edényeit, a nőket és az asszonyokat. Köszönjük, hogy fontos helyük és szerepük van a te anyaszentegyházadban. Köszönjük, hogy mindig is voltak és vannak hűséges női követőid és szolgálid, igehallgató Máriák és szorgos Márták. Áldott légy, Urunk, hogy külön belmissziói mozgalom gondoskodhat hitbeli életükről, fejlődésükről és egymással való közösségük megéléséről. Köszönjük, hogy adtad nekünk a Nőszövetséget. Hálát adunk neked mindazon gyermekeidért, akik beindították, szervezték és szellemi vagy anyagi támogatásukkal fenntartották múltban és jelenben ezt a mozgalmat. Hálát adunk neked azokért a gyülekezetekért, ahol vannak élő Nőszövetségek, és imádkozunk azokért, ahol még nincsenek, de igény lenne rá, hogy legyen. Imádkozunk, hogy hívj és küldj női munkásokat a te aratásodba, mert az aratnivaló a nőszövetségben is sok és a munkás kevés. Adj mindenekelőtt éhséget asszonyaink szívébe a te igéd iránt, hogy vágyakozzanak a bibliaórás alkalmakra. Istenünk, minden szolgálatunk csak innen indulhat, a te lábaidtól, ahol csendben feltöltekezhetünk szavaddal és Lelked áldásaival. Add, Urunk, hogy minél több ilyen ige után vágyakozó és lábaidnál ülő Mária legyen a gyülekezeteinkben, akik közösségi alkalmakkal és együttléteikkel megalapozhatják a helyi nőszövetségek életét. Bocsáss meg nekünk, hogy sokszor elfoglaltságainkra, háziasszonyi teendőinkre hivatkozva elhanyagoljuk a lábaidhoz ülést. Add, hogy tudjuk megvizsgálni személyes életünk mindennapjait, mennyi időre vagyunk Máriák és mennyi időre szorgoskodó Márták, és ne feledjük el, melyik a jobbik rész. Ugyanakkor imádkozunk, hogy a nőszövetségi munkán belül is legyenek szorgalmas és sokra igyekvő Márták, akik vállalják a szervezést, a különböző szolgálatokat, az aktivitást. Tégy készké, hogy amikor csak szükség van rá, félre tudjuk tenni személyes ügyeinket, munkáinkat a Te ügyedért és szolgálatodért, Urunk. Add, hogy úgy tudjunk a Nőszövetségre tekinteni, mint misszióra, melyen keresztül egyre több református nőt és asszonyt érhetünk el és nyerhetünk meg a te országodnak. Bocsáss meg nekünk, ha mostanáig hanyagoltuk a nőszövetségi munkát, és nem álltunk mellé lelkesedéssel, szolgálatkészséggel. Bocsáss meg azért is, hogy sok meghívásra és találkozón való részvételre süket volt a fülünk, nem mozdult a lábunk. Add, hogy a jövőben ez másképp legyen. Add, hogy felelősnek érezzük magunkat a Nőszövetség ápolásáért, fennmaradásáért. Légy ebben segítségünkre. Ámen.

Kürti Éva
lelkész

Imádság presbiterekért

Megváltó Urunk!

Te elhívtál bennünket.

Kinek-kinek más talentumot adtál. Van, akire az evangéliumod hirdetését bízad. Van, akit azzal tüntettél ki, hogy a gyülekezetben szolgálhat. Van, akinek az igazgatás és törődés, a feladatvállalás és cselekvés áldott szolgálatát adtad. Áldott légy, Urunk, a te bölcsessége-

dért, amellyel egyházadat fenntartod és megtartod! Áldott légy, Istenünk, a Lelked erejéért, aki által szolgálattévőidet lelkesítet és felelősségteljes munkára indítod!

A te református anyaszentegyházad presbitereiért és presbiteri szövetségéért imádkozunk. Te indítottad őket szeretetben való szolgálatra. Te tartsd meg őket e hivatásban! Te add nekik az értelem és bölcsesség lelkét, a szolgálat és odaadás lelkét, a vállalás és alázat lelkét, a békesség és igazságosság lelkét! Segítsd őket, hogy a te gyülekezeteid érdekében cselekedhessenek, és hasznos eszközeid lehessenek a gyülekezetekben végzendő szolgálatban! Állítsd oda segítőkül a lelkipásztorok mellé, a te Igéd hirdetőinek szolgálatában állók mellé, hogy vehessenek át azokból a terhekből, amelyeket a gyülekezetekben naponta hordoznak! Áldd meg presbitereinket életükben, családjukban, tőled nyert hivatásukban, amely a gyülekezet választása által mutatkozott meg! Ámen.

Dr. Bekő István
lelkész

Ima lelkészekért

Istenünk, hálásan köszönjük azokat a lelkipásztorokat, egykori és mostani tanítókat, akik hitre vezettek bennünket. Köszönjük a tőlük hallott igehirdetéseket, amik sokszor simogatták a lelkünket, sokszor erőt és útmutatást adtak. Könyörgünk most értük, a szolgálékért. Kérünk, hogy oltalmazd meg őket attól, hogy elfásuljanak, ráunjanak a szolgálatra, véd meg őket a kísértéseikben, adj erőt nekik akkor, amikor maguk is terheket hordoznak, és közben mégis másokat kell vigasztaljanak, másoknak példát mutassanak. Kérünk, hogy Te adj Igét a szöszékre lépő lelkipásztorok ajkára, adj türelmet és szeretetet szívükbe, hogy méltóképpen tudják pástrolni a rájuk bízottakat. Te erősítsd és vigasztald azokat a szolgálókat, akik egyre fogyatkozó gyülekezetekben vasárnaponként szomorúan tekintenek az üresen maradt templompadokra, akik sokkal gyakrabban állnak gyászolók mellé, mint keresztelőt vagy házasságkötést ünneplő közösségben. Imádkozunk a lelkipásztorok családjáért, kérünk, hogy te segítsd őket abban, hogy támogató háttérrel biztosítsanak a szolgálathoz. Krisztusért kérünk, hallgass meg minket. Ámen.

Beke Boróka
lelkész

Imádság gyermekekért

Örökkévaló szent Istenünk, mennyei Atyánk az Úr Jézus Krisztusban! Alázatos szívvel borulunk le előtted és adunk hálát gyermekeinkért, ifjainkért. Köszönjük az ő kibontakozó életüket, az ajándékot, amiben ott ragyog a Te irántunk való nagy szereteted. Rájuk nézünk és rádöbbenünk a felismerésre: az anyaméh gyümölcse valóban jutalom.

Köszönjük a feladatot, amit gyermekeink nevelésében szülőként, nagyszülőként, pedagógusként a vállainkra helyeztél. Tartsd meg iskoláinkat, és segítsd az ott tevékenykedő tanárokat, nevelőket, hogy a Te utaidon, a szent tudományokban igazgassák a rájuk bízottakat. Vezess minket Szentlelked által, és adj értelmes szívet, hogy akaratod szerint teljesítsük nevelői tisztünket.

Jézusunk, aki magad is gyermekké lettél érettünk, könyörülj rajtunk, formáld gyermekeink szívét és vond őket egyre közelebb magadhoz! Vezesd őket igéd forrásához, és cselekedd meg, hogy életükben felismerhetővé legyen a Te ránk mosolygó arcod! Add, Urunk, hogy növekedjenek bölcsességben és kedvességben. Segíts meg minket, hogy minden szükségset meg tudjunk adni számukra, amivel irántad hálás lelkületre nevelhetjük őket.

Védd meg gyermekeinket az istentelenség és erkölcstelenség rombolásától! Adj kitartást nekik a bűn elleni harcban, és légy velük akkor is, amikor mi már nem vezethetjük őket!

Megváltó Krisztusunk, vezess minket és gyermekeinket az üdvösség útján. Ámen.

Gáll Sándor
kancellár

11. Az Úr Imádsága

A gyülekezet együtt imádkozik a lelkésszel:

„Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól, mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség. Mindörökké. Ámen.”

12. Hirdetés

13. Záróének

1. Tégy, U - ram, en - gem ál - dás - sá! Lel - ke - det úgy vá - rom.

Tedd te a szí - vem há - lás - sá, hogy ne - ked szol - gál - jon!

Bár - ho - va kül - desz, aj - kam - ról zeng - jen az új é - nek!

Tégy, U - ram, en - gem ál - dás - sá! Oly sok a bús é - let.

14. Áldás

„Az Úr Jézus Krisztusnak kegyelme, az Istennek szeretete és a Szentléleknek közössége mindnyájatokkal. Ámen.”

1. Min-dig ve-lem, U-ram, min-dig ve-lem,

Még ha nem lát-hat is gyar-ló sze-mem!

A-zért ez é-ne-kem: Ve-lem van Is-te-nem,

Ve-lem van Is-te-nem, min-dig ve-lem.

2. Nem mondtad-é, Uram, híveidnek, Hogy Szentlelked fog majd lakni bennem? Templomodda engem tégy hát, és légy velem, Tégy hát, és légy velem, mindig velem!

3. Veled megfeszített új életben Élek most nem, nem én, te élsz bennem. Hit által élek már, mert Jézus velem jár, Mert Jézus velem jár, énvelem jár.

4. Kétségem-, félelmem- s bánatimba Tudom, bizton vagyok karjaidban. Nappal s bús éjjelen az Úr mindig velem, Az Úr mindig velem, mindig velem.

Is - ten, áldd meg a ma-gyart Jó kedv-vel, bő -

ség - gel, Nyújts fe-lé-je vé-dő kart, Ha küzd el-len -

ség - gel, Bal - sors a - kit ré - gen tép,

Hozz rá víg esz-ten-dőt, Meg-bűn-hőd-te

már e nép a múl-tat s jö-ven - dőt!

